

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat az
„Abasári Szent Anna Kápolna”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Dr. Komjáti Zoltán Igor, Ph.D.

Dr. Komjáti Zoltán Igor (aláírás)

ABASÁR, 2015. június 8. (település, dátum)

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Helyi Értéktár Bizottság Abasár

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Dr. Komjáti Zoltán Igor, Ph.D.

Levelezési cím: 3261, Hegyalja út 14.

Telefonszám: 06-37-360-601; mobil: 06-30-343-5630

E-mail cím: komzomol@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Szent Anna Kápolna

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

agrár- és élelmiszergazdaság

egészség és életmód

épített környezet

ipari és műszaki megoldások

kulturális örökség

sport

természeti környezet

turizmus és vendéglátás

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: az Abasár községhez tartozó Sár-hegy tetején, a Szent Anna-tó partján

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

települési

tájegységi

megyei

külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Az Abasár községtől É-ra elhelyezkedő kápolnát 1768-ban építették fel az egyik földbirtokos, Bossányi Gáspár kegyes adományából, aki a templom berendezéséről is gondoskodott. az oltárt, az Oltáriszentség tartóját (tabernaculum), a padokat, az orgonát és a kisharangot az ő költségén vásárolták meg. A kegyhelyet Máriássi Sándor püspök szentelte fel. A kápolnában szentmisét általában az idelátogató zarándokok elmenetele után, illetve Szent Anna neve napján (július 26.) és engesztelés napjaiban tartottak. A falutól északra helyezkedik el, a Sár-hegy tetején, falai erősek, és maga az épület jól karban tartott. Mind az épületet, mind a hozzá tartozó tornyocskát zsindeletetű fed; a tornyocska belsejében egy, a névadója tiszteletére szentelt 35 fontos (17,5 kg-os) súlyú kisharang helyezkedik el. A kápolna oltárát is a szent asszonyról nevezték el, a rajta lévő szobor mindkét oldalán díszített. A szentségtartó fából készült, hordozható oltára épségben van. A felszereléséhez tartozik még hat gyertyatartó is. A kápolna mérete: körülbelül 4 méter X 6 méter. Az egyházközség 1797 óta ünnepli hivatalosan a Szent Anna napi búcsút a kápolnánál. Sebők Ferenc abasári plébános terjesztette be VI. Pius pápához a kérvényt, hogy az egyházfő nyilvánítsa egyházi ünneppé a község számára az ünnepet, mivel helybeli és máshonnan való zarándokok már a XIII. század vége óta rendszeresen kijártak Szent Anna Napján (július 26.) a kápolnához, ahol buzgón vezekeltek és imádkoztak. VI. Pius pápa megadta az engedélyt még abban az évben, viszont csak

1798-ban emelkedett hatályra, amikor Eszterházy Károly egri püspök egyházmegyei szinten is hivatalossá tette, és Mária Magdolna naptól kezdve (május 29.) érvényesen ünnepelheték hagyományos ünnepüket az abasáriak. Az idők során remeték is laktak a Kápolna dombjába vájt földkuckókban, egy ilyen gödörlakás félig romosan ma is látható. Ma már zarándokok csak Abasárról járnak fel, Szent Anna napján ünnepi mise és körmenet keretében emlékeznek meg a szent asszonyról. Ez Abasár község egyik fő egyházi ünnepe a Templom Szent Péter és Pál napi búcsúja mellett. 2008-ban a Kápolna új oltárképet kapott, Kiss Miklós (+2010) festőművész alkotását, amely a Szent Családot ábrázolja, Szent Annával és Joachimmal kiegészítve. A Szent Anna Kápolna melletti Szent Anna-tó eredetéhez egy népi monda is kötődik, amelyet Balogh Béni örökített meg az utókor számára.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Kultúrtörténeti értéke miatt felvételre javasolandó nemcsak a korabeli (XVIII. századi) építészeti stílusa miatt, de a belső berendezése miatt is. Külön kiemelendő az etnográfiai jelentősége a közel 700 éves, töretlen zarándoklásban megnyilvánuló népszokás és vallási kultúra gyakorlása kapcsán.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Eredeti források: Egri Főegyházmegyei Levéltár anyaga

Feldolgozások:

- A. Az abasári Szent Anna kápolna története 1865-ig (kéziratban: Dr. Komjáti Zoltán Igornál és a Szent Anna Kápolna falán)
- B. Benei Krónika (2008-as és 2009-es évfolyam)
- C. Balogh Béni: A rablólovag aranyai, Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1986, 167–171. oldal

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: -

**III.
MELLÉKLETEK**

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

1. Szent Anna kápolna napjainkban

2. Szent Anna kápolna régen (képeslap)

2. Szent Anna kápolna belső

3. Remete barlang a Szent Anna kápolna mellett

- 2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek**
- 3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat**

NYILATKOZAT

A Helyi Értéktár elnökének kérésére hozzájárulok, hogy az általam készített fényképet a Szent Anna kápolnáról felhasználhassa szemléltetésként az Értéktárba készült anyaghoz.

Abasár, 2015. február 20.

Tóth István

NYILATKOZAT

A Helyi Értéktár elnökének kérésére hozzájárulok, hogy az általam készített fényképet a Szent Anna kápolna melletti Remetebárányról felhasználhassa szemléltetésként az Értéktárba készült anyaghoz.

Abasár, 2015. február 20.

Kazsu Attila